

N:o 77/57

Ink. d. 22 november 1878.

Till Kongl. General Poststyrelsen!
1878 d. 25de nov. ann. till Poststyrelsen, och sp. försigg med aktien
till Postens Besök i Södermanlands län, d. s. v.

Pril. 16/10
1878

I anledning af erhållen underrättelse
om, att namnet på fädrens poststation
skall förändras till Kjölsta, får
undertecknad deremot underdånigt
anföra: att denna namnförändring
kommer att förorsaka svårare tras-
sel och förvecklingar för härvarande
Korrespondenter, hvaribland räknas
Grefven och Baronen C. Beck-Friis i Liholm,
Prosten Lindqvist, 3re handlande m. fl.
herrar och församlingsledamöter.
Under namnet fäder har denna
Station

KORTLIVAD

SÖRMLÄNSK POST

ERIK LINDGREN

Posthistorisk skriftserie 179

Personaluppgift

för år 1876

från

Poststationen i *Nåshulta*,

som f. n. lyder under *As* postexpeditionen.

Undertecknad poststationsföreståndare är född *1835 2/12*;

antogs till o. o. tjänsteman vid Postverket

och förordnades till nu innehavande befattning *10/12 1874*;

är härförutan *Commisarie*

och har förut, enligt förordnande den _____ varit poststations-

föreståndare i _____ under _____ år.

Nåshulta den *13* januari 1876.

Erich Lybeck

(Blankett nr 87.)
Tryckt i november 1872.

Förord

Efterfrågan på två tidigare utgivna häften "Kortlivade poststationer i sydöstra Skåne" och "Kortlivad post på Gotland" har bibringat mig uppfattningen att de är intressanta för hembygdsvänner men också för frimärkssamlare. Kanske beror det på önskan att veta något om orsaken till att vissa stämpelavtryck är svåra att komma åt, när man siktat in sig på att få en regional samling komplett. Som framgår av det följande finns det ett visst mönster. Många av de kortlivade poststationerna försvann i samband med att lantbrevbäring infördes med start 1878. Den kamp inom socknen som föregick en sådan omorganisation speglas ofta i handlingar som finns i Postens olika arkiv, centralt, regionalt och lokalt. Det är sådana handlingar och framför allt akter med spegling av socknemännens tankar vid försök att få en poststation eller hindra indragning som ligger till grund för min redovisning av kortlivade poststationer. I vissa fall har de upphört av andra skäl än att lantbrevbäring infördes, exempelvis tillkomsten av en järnväg i relativ närhet. Namnbyten på grund av förväxlingsrisk har satt sina spår och även vissa andra skäl har medverkat till att namn på poststationer upphört eller ändrats efter kort tid. Det förekommer till och med att poststationer dragits in på grund av föreståndarens uppsägning. Vid sådana tillfällen har kontakt med länsstyrelsen inte påvisat något verkligt behov av en poststation på platsen i fråga.

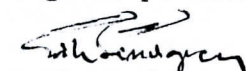
Många av de kortlivade poststationerna inrättades med 1875 års ingång som ett resultat av 1873 års riksdagsbeslut om att ansvaret för kronobrevbäringen skulle överlätas på postverket. Med tanke på dominansen av den sortens poststationer inleds detta häfte med en kort redovisning av följderna av beslutet om kronobrevbäringsreformen.

De olika postorterna presenteras i bokstavsordning, oavsett deras geografiska belägenhet. Det är min förhoppning att läsare av skriften skall ha någon glädje och nytta av den inte bara för stämpelsamlingens skull. Kanske tar man till sig den kulturhistoria som förmedlas av äldre tiders agerande personer genom att jag med citat återger deras tankar eller berättar om skeendet när det blivit aktuellt att öppna eller lägga ned en poststation eller postlinje.

För dem som vill fördjupa sig, är det kanske bra att jag i flera fall anger ärendenummer för de akter som redovisar skeendet. Sådana hänvisningar kan vara till hjälp vid besök på Postens centralarkiv i Stockholm för att underlätta sökandet efter akterna.

De böcker eller häften till vilka hänvisningar görs i vissa fall, kan rekvireras från Förlaget på post, Box 222, 351 05 VÄXJÖ.

I detta häfte har sådana poststationer inte medtagits, som kortare eller längre tid efter indragningen blivit återinrättade med samma eller snarlikt namn. De poststationerna redovisas för sig i ett häfte, med samma namn som detta men med tilläggsbeteckningen del 2. Den andra delen berör följande poststationer: Aspö, Bogstaby, Bälinge, Fogdö, Muskö, Ornö, Runtuna, Svärtuna, Torö, Turinge, Tyresö, Utö och Ärila. De som redovisas i detta häfte är angivna på innehållsförteckningen nedan.

Erik Lindgren

I n n e h å l l

	sid		sid
Björnsund	7	Neglinge	19
Botholm	9	Näs	19
Dillnäs	9	Näshulta	20
Erstavik	10	Ripsa	21
Himmelsända	12	Stenqvista	21
Hufvudskär	12	Tumbo-Berga	23
Jäder (Kjulsta)	14	Westermo	23
Katrineborg	15	Åkers Bruk	24
Lunda	16	Öja	26
Magla	18		

KRONOBREVBÄRINGSREFORMEN

En mycket stor reform av postdistributionen började genomföras i ungefär hälften av de svenska länen år 1874. Då fick postverket ta över ansvaret för kronobrevbäringen, som funnits sedan lång tid före postverkets födelse. Kronobrevbäringen ersattes med ett stort antal nya postgångar samt poststationer, "en i var socken, där så behövdes". Resultatet av just denna reform är kanske det som mest påtagligt speglas i verksamheten på det lokala planet under förra århundradets sista decennier. Mängder av protokoll skvallrar om vilken betydelse reformen hade för de olika socknarna. De speglar hur församlingar som inte fick del av förbättring gjorde sig påminta i kampen för rättvisa, sett från deras egna utgångspunkter. För hembygdsforskare har handlingar i anslutning till denna reform största intresse.

Efter en omfattande utredning i samråd med länsstyrelserna preciserades det konkreta sättet för att genomföra reformen i en kunglig förordning den 5 december 1873. Från 1874 års ingång kunde 530 nya poststationer inrättas och ett år senare ungefär lika många. Den ursprungliga avsikten var att genomföra omorganisationen 1874 över hela landet, men i hälften av länen måste det anstå. Till grund för uppskov hade länsstyrelserna åberopat "så väl i orterna pågående järnvägsanläggningar, vilka då de fullbordas, måste föranleda en väsentlig omreglering av postförbindelserna, som ock ännu på prövning beroende frågor om förändrad indelning i fögderier och härad m m".

Ett annat skäl till försening av omorganisationen uppgavs vara uteblivna anbud på postföring eller att avgivna anbud befunnits oantagbara vid poststyrelsens prövning. För Södermanland kan man säga att reformen i stort sett genomfördes med 1875 års ingång. Det totala antal nya poststationer som hade inrättats på grund av att postverket övertog kronobrevbäringen, uppgick till 1141, när poststyrelsen redovisade resultatet i sitt brev till regeringen den 25 juni 1875.

Det viktigaste målet för postverket när kronobrevbäringen upphörde, kan sägas ha varit att tillgodose den statliga och kommunala lokalförvaltningens behov. Detta speglas bland annat i valet av plats för många av de nya poststa-

tionerna hos eller nära en kronofogde, en länsman eller till och med en fjärdingsman. Däremot tycks reformens tillskyndare, generaldirektör Wilhelm Roos, inte ha haft den åsikten att de kommunala befattningshavarna var helt så beroende av att få posten bekvämt till sig. Bland de problem, som han berörde när han redovisade till regeringen resultatet av reformen med kronobrevbäringens inlemmande i det allmänna postnätet, kan nämnas de kommunala uppdragstagarnas ovilja att bege sig till en närbelägen poststation för att hämta post. De hade vant sig vid att få den utdelad av kronobrevbäraren i bostaden.

Ur den sammanfattning med uppgifter på nya postgångar och poststationer, som poststyrelsen redovisade till regeringen, citeras här nedan de siffror som lämnades den 25 juni 1875:

Trpt från 1874	Län	Antal nya åkande poster	Antal nya gående poster och sjöposter	Antal nya poststationer
	B	18	22	530
	C	14	5	69
	D	9	3	34
	E	14	13	35
	L	2	8	43
	M	28	7	21
	O	5	15	49
	P	19	34	42
	R	25	15	91
	S	11	10	77
	T	11	6	70
	Y	4	7	37
	Z	7	5	16
Summa				27
				1 141

Av andra skäl än kronobrevbäringsreformen inrättades poststationer efter hand, många förenade med järnvägsstationer. Totala antalet nya poststationer under år 1874 var 671, under år 1875 658 och under 1876 81. Några av de mest olönsamma drogs in och nettoökningen i poststationsbeståndet blev 623 under år 1874 och 642 under år 1875.

Björnsund

1892-10-01--1893-12-31

Vid kommunalstämmornas sammanträden i Helgarö den 16 december 1889, i Fogdö den 27 och i Jäder den 30 december gjorde man gemensamma uttalanden om bättre postgång. Fyra gånger i veckan önskades en kärrpost från Strängnäs genom Vansö, Fogdö och Helgarö socknar med en poststation i Björnsund. Den följande framställningen till poststyrelsen remitterades till postmästaren i Strängnäs, som inte ansåg sig kunna tillstyrka. Poststyrelsen beslöt vid föredragning den 14 februari 1890 att framställningen inte skulle föranleda till vidare åtgärd. I december 1891 var postfrågan åter på föredragningslistan i de tre socknarnas kommunalstämmor. Det blev nu en mycket lång utredning som resulterade i poststyrelsens beslut den 12 juli 1892 att reglera om postgången och inrätta en poststation i Björnsund med handlanden och kommunalnämndsordföranden Conrad Asplund som föreståndare. Han fick också ansvar för att forsla postgodset över Björnsundet. Han hade under ärendets gång erbjudit sig att göra allt detta för 100 kr om året. Den nya ordningen började tillämpas den 1 oktober 1892. I projektet ingick att poststationen med namnet Jäderön i Jäder skulle dras in. Där blev skolläraren C G Österberg av med sitt kontrakt.

Huvudorsaken till att Björnsund blev en mycket kortlivad poststation torde man kunna finna i Asplunds skrivelse till poststyrelsen den 18 augusti 1893, i vilken han anhöll om förhöjning av årsarvodet till 300 kr. Samtidigt sade han upp det dittills gällande kontraktet. Postmästare Gustaf Sjöbeck i Strängnäs redovisade uppsägningen till poststyrelsen och angav att det vid Björnsund inte fanns någon "annan till uppdraget att sköta poststationen lämplig person, villig att mot nuvarande arvode övertaga densamma". Han tillade:

"Med nuvarande postföring önskar enligt vad jag försport, flertalet av korrespondenter inom Björnsunds postområde stationen förlagd till Jäders by invid Jäders kyrka, således belägen centralt i församlingen i stället för som nu i en utkant därav. På sistnämnda ställe lära finnas åtminstone två personer som kunna och vilja åtaga sig att sköta en poststation därstädes. Mot vilket arvode har jag ingen kännedom om, men antagligen fordras mindre än Herr Asplund nu begärt."

Folkskolläraren D Rydberg var villig att förestå en poststation vid Jäders kyrka mot 200 kr i årsarvode. Postdirektör Ernst Wennström redovisade ärendet till poststyrelsen den 4 oktober 1893, som vid föredragning den 31 oktober beslöt att poststationen i Björsund skulle dras in vid det följande årsskiftet och att en poststation med namnet Jäderön skulle öppnas vid Jäders kyrka. Därmed var sagan all för poststationen i Björsund. Pastor Lars Gustaf Eriksson övertog poststationen Jäderön den 1 april 1895, nu med 300 kr i årsarvode.

Utdrag ur protokollet, hållet vid *extra kommunal*
stämma med Jäders församling
Pöndagen den 27 Aug 1893.

§ 4.

Sedan flera talare yttrat sig dels för dels emot
poststationens förflyttande från Björsund ansågs
på af ordföranden framställd fråga de flesta
vara för poststationens flyttande till närheten
af kyrkan -

Som afvann
Ch. Fleetwood
ordförande

Justerat:
Conrad Aspelund
Alfred Jonsson

En extra kommunalstämma ansåg att socknens poststation borde ligga i kyrkans närhet.

Botholm

1875-01-01--1879-09-30

Med 1875 års ingång öppnades en poststation med namnet BOTHOLM på Aspön i Mälaren. Till föreståndare antogs skolläraren Karl Johan Jonsson, vilken liksom ett 30-tal föreståndare för andra nyöppnade poststationer fick 100 kr i årsarvode. Efter framställning fick han genom poststyrelsens beslut den 23 maj 1877 årsarvodet höjt till 150 kr. Vid inrättandet av poststationen fördes posten dit norrifrån. Färjkarlen Johan Österberg tog med den från Hjulsta färjställe i Uppland till Agnesund på Aspöns norra sida. Därifrån förde torparen Carl Erik Jansson i Agnetorp posten vidare till poststationen med namnet Botholm vid Aspö kyrka. Den 30 september 1879 drogs poststationen in. Den ersattes av lantbrevbäring från Strängnäs i förening med ett kommunombud. Poststationen skulle med det nya seklets ingång återkomma med samma föreståndare och i samma lokal men med namnet Aspö. Detta namn var nu så att säga "ledigt" eftersom 1874 års poststation med det namnet i Blekinge hade dragits in vid 1877 års utgång.

Dillnäs

1875-01-01--1877-06-30

En ny kärrpostlinje inrättades med 1875 års ingång mellan Mariefred och Gnesta med två turer i veckan. Vid mellanliggande Dillnäs öppnades en poststation, vars föreståndare blev komminister August Brinck. Han fick 100 kr i årsarvode, samma belopp som de flesta kollegerna vid samtidigt öppnade nya poststationer. Samlare finner det mycket svårt att komplettera albumbladen med brev eller frimärken stämplade Dillnäs. Poststationen blev nämligen bara 2½ år gammal. I ett brev den 10 januari 1877 till poststyrelsen sade August Brinck upp sig. Det föranledde kontakt med länsstyrelsen, som helt sonika förklarade i sitt svarsbrev den 7 februari 1877 att "någon avsevärd olägenhet för orten icke efter Landshövdingeämbetets åsikt kan uppstå, därest poststationen kommer att upphöra". Efter poststyrelsens beslut den 12 februari 1877 om indragning vid

halvårsskiftet fick postmästaren i Gnesta i uppdrag att tillse att befattningen som poststationsföreståndare uppehölls "av lämplig person", eftersom Brincks uppsägning gällde redan från den 1 maj 1877.

				Gnesta—Mariefred. (Från den 1 juli 1877.)					
S. Th.	—	8,30	f. m.	1,3	Gnesta postexpedition.....	Th. S.	12,45	—	f. m.
S. Th.	10,30	10,30	f. m.	1,9	Dillnäs	O. L.	10,45	10,45	e. m.
S. Th.	1,15	—	e. m.	3,2	Mariefreds postexpedition..	O. L.	—	8,0	e. m.

I den nya postföringstidtabellen den 1 juli 1877 anges Dillnäs med petit-stil, såsom brukligt var med orter som inte hade någon poststation.

Erstavik

1875-01-01--1879-05-31

I brev till poststyrelsen den 20 augusti och 22 september 1874 lämnade landshövdingen i Stockholms län förslag om de poststationer och postgångar som behövde öppnas som följd av att ansvaret för kronobrevbäringen skulle överföras på postverket. Poststyrelsen godkände det mesta och skrev den 30 november till landshövdingen bland annat att en poststation skulle inrättas den 1 januari 1875 "i Erstavik med fjärdingsmannen J G Skoglund som föreståndare mot årligt arvode av kr 75, däruti ersättning för postföring från Stockholm till Erstavik och åter är inberäknad".

Postdirektör Pontus Winroth vid Stockholms postkontor anmälde i ett brev den 5 oktober 1875 till poststyrelsen "att poststationen i Erstavik med den 1 april innevarande år blivit förflyttad till ett i huvudstadens omedelbara grannskap, inom Sicklaö socken beläget ställe vid namn Henriksberg, utan att denna förflyttning blivit undertecknad meddelad".

I detta brev redovisade Winroth den förklaring som fjärdingsmannen anmodats avge med anledning av "upptäckten". Av den framgick bland annat att poststationen Erstavik inte ens vid öppnandet den 1 januari 1875 varit belägen vid egendomen Erstavik utan under första kvartalet legat vid egendomen Lugnet inom Sicklaö socken inte långt från Dannviks tull. Postdirektören menade nu att poststationen på grund av sin nuvarande belägenhet ej lär kunna uppfylla det därmed avsedda ändamål, att inom Erstaviks och närgränsande socknar uppsamla och utdela postförsändelser".

Postdirektören ville nu låta poststyrelsen pröva frågan om poststationen antingen borde flyttas till ett lämpligare beläget ställe eller också på grund av den obetydliga trafiken helt och hållet dras in. Sedan kronofogden hörts och man funnit en möjlighet att lösa postgången för Erstavik genom att lägga om linjen mellan Stockholm och Tyresö, beslöt poststyrelsen den 15 november 1875 att säga upp Johan Gustaf Skoglund från sitt kontrakt som föreståndare för poststationen med namnet Erstavik. Tanken att i sammanhanget dra in poststationen avvisades av landskansliet i Stockholm, såvida inte "genom Kungl. Styrelsens försorg tjänsteförsändelser varda befordrade mellan Huvudstaden och Erstavik". Avtal tecknades med skolläraren Johannes Cederlund att från och med den 17 februari 1876 ansvara för poststationens skötsel med 100 kr i årsarvode. Poststationen fanns nu på det större herrgårdsgärdet inom egendomen Erstaviks område. Ett nytt skolhus höll på att uppföras närmare herrgården intill landsvägen mellan Erstavik och Stockholm och dit flyttades poststationen i slutet av 1878. Åt detta kunde Cederlund inte glädja sig så länge. Han avled i februari 1879 efter en kort tids sjukdom och bokhållaren Gustaf Lagerheim på Erstaviks egendom fick vikariera som poststationsföreståndare med poststationen flyttad till Erstaviks egendom. Poststyrelsen aktualiserade nu åter frågan om indragning av poststationen. Efter kontakt med landskansliet i Stockholm meddelades därifrån i ett brev den 12 mars 1879

"att ifrågavarande poststation synes kunna indragas för så vitt anstalt ackordsvis fogas därom, att försändelser med så kallade publikationer till Nacka och Erstaviks kyrkor samt kommunalstämмоordförande varda dit befordrade, varom Kapellpredikanten, som efter vad Kronofogden upplyst, låter från Stockholm avhämta egna brev, torde vara villig att mot någon ersättning draga försorg, men att därest sådan anordning ej kommer till stånd, stationen lär bära bibehållas, för vilket fall Bokhållaren Gustaf Lagerheim förordas till föreståndarebefattningens erhållande".

Sedan postdirektör Winroth anmält till poststyrelsen att kapellpredikanten åtog sig uppdraget för 50 kr om året, beslöt poststyrelsen den 18 april 1879 att poststationen i Erstavik skulle dras in med utgången av maj 1879. Frimärksföräljningen i Erstavik hade varit obetydlig. Under hela år 1877 såldes t ex frimärken för bara 35 kr.

Utmed den redan befintliga postlinjen Södertälje-Köping inrättades den 1 januari 1875 en poststation vid Himmelsända kronolänsmanskantor vid Hjulsta gästgivaregård, där kronolänsmannen Carl Berglund antogs till föreståndare med 100 kr i årsarvode. Man kan nog utan överdrift hävda att den poststationen öppnades mest för civilbetjäningens behov. Det var nog inte så många brev utöver hans egen tjänstepost som kom dit eller skickades därifrån. Kronofogden Otto Wenström i Anderslunda betecknade i ett brev den 29 september 1879 till landskansliet Himmelsända poststation som "numera obehövligh". Han önskade den indragen och i stället förbättra postgången mellan Eskilstuna och kronofogdekontoret. Det kunde ske genom att lantbrevbäring fullgjordes med mer än två turer i veckan.

Otto Wenström motiverade sin önskan med uttalandet att "för länsmansexpeditionen därstädes kan ju ej erfordras annat än lösväska med Jäderöns station, som ligger 0,7 mil därifrån, vilken lösväska befordras med den förbi Himmelsända åkande postiljonen".

Han tillade att poststationen i Himmelsända inte heller behövdes för Kjula socken, "då ordinarie posten mellan Strängnäs och Eskilstuna även färdas förbi Kjula kyrka, som dessutom ligger högst 0,2 mil från Jäderöns poststation". Efter hemställan av länsstyrelsen beslöt poststyrelsen om förbättring av postgången till kronofogdekontoret och förslaget om indragning av poststation i Himmelsända realiserades. Poststationsföreståndare Berglund blev uppsagd och poststationen drogs in med 1879 års utgång.

På en halv mils avstånd från Himmelsända inrättades den 1 maj 1886 poststationen i Barva, som blev bestående i nära nog 70 år. Även Kjula socken fick så småningom en egen poststation, som existerade under perioden 1923-1956.

Hufvudskär

1899-02-01--1916-12-31

Egentligen skulle man inte räkna Hufvudskär till de kortlivade poststationerna, men med hänsyn till att den endast var öppen under tiden januari-april varje år anser jag det

vara berättigat att kort redovisa den i detta häfte. Den representerar dessutom ett av de sällsynta fall, då poststyrelsen beslutat efter en inkommen framställning utan att låta genomföra någon egentlig utredning.

Fyrmästare J A H Österberg samt lots- och tullpersonal, tillsammans nio män, skrev under en framställning till poststyrelsen den 28 november 1898. Däri hette det bl a:

"Sedan Kungl.Generalpoststyrelsen numera anordnat lantbrevbäring varje år, tillsvi vidare under månaderna januari-april, å linjen Ornö-Hufvudskär, varigenom ett för under-tecknade Hufvudskärsbor länge känt behov blivit i någon mån avhjälpt, hava vi tänkt oss möjligheten av inrättandet utav en poststation i Hufvudskär, vilken kunde vara i verksamhet under samma tid".

Lotsförmannen Frans Gustaf Wahrnberg var villig att utan kostnad för postverket upplåta lokal och betjäna allmänheten i egenskap av poststationsföreståndare. På postdirektör Ernst Wennströms tillstyrkan beslöt poststyrelsen att poststationen skulle öppnas den 1 februari 1899. Lantbrevbäringen fullgjordes med en tur i veckan men fick senare ökad frekvens. Fram till poststationens indragning, formellt med 1916 års utgång innehades det oavlönade ansvaret för poststationens skötsel efter Frans Gustaf Wahrnberg av följande: Albert Wahrnberg (1902-1906 och 1909-1910), Anders Fredrik Hammarström (1907-1908), Erik Anshelm Lind (1911-1915) och Johan Fredrik Nyström (1916).

D a g a r.	An-komst, kl.	Af-gång, kl.	Nymil.	(Denna spalt läses nedifrån och uppåt.)		
				D a g a r.	An-komst, kl.	Af-gång, kl.
24, II. Dalarö—Ornö—Hufvudskär. (Januari—april.) (Eran den 4 februari 1899.)						
L.	—	7,0		T.	4,0	—
L.	11,15	11,30		T.	10,30	11,45
L.	4,30	4,30	1,3	T.	—	5,30
L.	7,30	—	0,7	S.	2,0	—
				S.	—	11,0

Dalarö postkontor
(Häremellan gemensamt med lantbrevbäringen å linjen Dalarö—Ornö—Öis nr 24).
Ornö klokkaregård.....
Hanan.....
Hufvudskärs poststation

Postföringen å linjen ombesörjes af lantbrevbärare.
Under den öfriga delen af året (maj—december) är denna postföring inställd.

Denna tidtabell tillämpades för postföring och lantbrevbäring när poststationen öppnades i Hufvudskär.

Jäder

Jäder 1875-01-01--1878-12-31
Kjulsta 1879-01-01--1879-03-31

Vid den nya kärrpostlinjen mellan Torshälla och Strängnäs öppnades den 1 januari 1875 en poststation i Jäders skolhus med läraren C G Österberg som föreståndare. Han fick 100 kr i årsarvode, vilket höjdes till 150 kr enligt poststyrelsens beslut den 9 mars 1877. Med samma chef och på samma plats hette poststationen Kjulsta under perioden januari-mars 1879 och därefter Jäderön. Den förhållandevis korta tid som poststationen fanns med namnet Jäder har påverkat katalognoteringen för frimärken och brev med det datumstämpelavtrycket. Ett mycket komplicerat ärende med motstridiga lokala intressen ledde till att Jäderöns poststation under perioden 1 oktober 1892 - 31 december 1893 ersattes med poststationen i Björsund. Från 1894 fanns poststationen Jäderön kvar till och med februari 1956.

Föreståndare Österbergs motstånd mot ändring av poststationens namn till Kjulsta återges på sid 28-29.

Katrineborg

1875-01-01--1876-07-14

I handelsboden på Katrineborgs gård vid postlinjen Nyköping-Löta-Walla öppnades med 1875 års ingång en poststation. Handlanden K D Löwe utsågs till föreståndare med 150 kr i årsarvode, 50 kr mera än de flesta samtidigt tillsatta poststationsföreståndarna i Södermanland. Poststationen fick namnet Katrineborg. Löwe skrev den 18 mars 1875 till poststyrelsen och begärde entledigande från den 1 april på grund av avflyttning. Han förordade handelsbokhållaren Wilhelm Ramstedt till efterträdare, varom denne skrev sin ansökan den 24 mars 1875. Redan den 13 april återkallade han emellertid denna ansökan. Samma dag skrev Löwe ett brev till postkontoret i Nyköping och ondgjorde sig över de formaliteter som behövde iakttas, bland annat inskaffande av frejdbervis för efterträdaren. Han avslutade brevet med följande rader:

"Emellertid har det nu lyckats mig anskaffa gästgivaren E Eriksson i Hofby, som åtagit sig att sköta platsen tills vidare och tror jag mannen vara fullt lämplig därtill och skall jag i morgon dag överlämna inventarier m m jämte de kontanta medel här finnes och sedan vill jag vara vitt på grund av att jag måste resa till min nya bostad i Östergötland".

Datumstämpeln Katrineborg hann inte bli så gammal. Gästgivare Erik Eriksson fick leverera in den till persedel-förrådet i Stockholm redan i juli 1876. Bakgrunden var att en järnvägsstation uppfördes i poststationens närhet vid Oxelösund-Flen-Västmanlands järnväg, som togs i bruk för allmän trafik den 15 juli 1876. Den stationen kunde inte få namnet Katrineborg på grund av risk för namnförväxling med Katrineholm. I stället framfördes namnförslaget Blacksta, men det föll på grund av att det fanns en poststation med namnet Blackstad i Tjust i norra Kalmar län. Efter utredning och flera remisser beslöt man att den nya förenade post- och järnvägsstationen skulle heta Vadsbro. Den kom att bestå i mer än 90 år och avvecklades med oktober månads utgång 1966.

K D Löwe Postkontoret i Nyköping

Södertelje—Eskilstuna.

(Vintern.)

(Från den 2 januari 1879.)

S. T. F.	—	9,30	e. m.		Södertelje postkontor	O. F. M.	5,45	—	f. m.
S. T. F.	11,30	11,30	e. m.	1,5	Kumla gästgivaregård	O. F. M.	3,45	3,45	f. m.
M. O. L.	1,30	1,30	f. m.	1,5	Lägsta gästgivaregård	O. F. M.	1,15	1,45	f. m.
M. O. L.	2,0	2,15	f. m.	0,4	Mariefreds postexpedition ...	O. F. M.	12,15	12,45	f. m.
M. O. L.	4,0	4,0	f. m.	1,4	Malmby gästgivaregård	T. Th. S.	10,30	10,30	e. m.
M. O. L.	4,45	—	f. m.	0,6	Strengnäs postexpedition ...	T. Th. S.	—	9,45	e. m.
O. L.	—	5,30	f. m.	1,1	Eksågs gästgivaregård	Th. S.	8,15	—	e. m.
O. L.	7,0	7,0	f. m.	1,1	Himmelsända poststation ...	Th. S.	6,45	6,45	e. m.
O. L.	8,30	8,15	f. m.	1,1	Kjulsta poststation (Jäder) ...	Th. S.	5,0	5,15	e. m.
O. L.	9,45	10,0	f. m.		Sundby	Th. S.	3,45	4,0	e. m.
					Vallby				
O. L.	12,15	—	e. m.		Eskilstuna postkontor	Th. S.	—	1,30	e. m.

Sommaren, då posten jemväl mellan Södertelje och Strengnäs befordras endast två gånger i veckan, äro turerne från Södertelje söndagar och från Strengnäs tisdagar insända.

(tidtabellen): Jäders poststation hade namnet Kjulsta under en kort period.

Katrineborg:

K D Löwe gjorde ett avtryck av poststationens datumstämpel på sitt sista brev till det överordnade postkontoret.

Ett förslag om att inrätta en poststation i Lunda redan år 1862 vann inte poststyrelsens gillande (dnr K1b 1862:1253). Men med överförandet till postverket av ansvaret för kronobrevbäringen inrättades en poststation med 1875 års ingång vid Gefle gästgivaregård utmed postlinjen Nyköping-Lilla Åby. Den fick namnet Lunda och till föreståndare antogs gästgivaren Anders Petter Andersson med 125 kr i årsarvode. Poststyrelsens "besparingscirkulär" den 27 september 1875 föranledde postmästaren i Nyköping att meddela att totala frimärksförsäljningen i Lunda uppgick till kr 143:30 under första verksamhetsåret. I sitt brev till poststyrelsen den 22 januari 1876 skrev han bl a att fjäringsmannen i Lunda skulle kunna få sina tjänstebrev i en lösväska till Lunda prästgård och därigenom få regelbunden postutväxling två gånger i veckan. Han tillade bl a:

"I sammanhang med den här ovan föreslagna indragningen av poststationen i Lunda, från vilken postanstalt utgår kärpost till Dämbol över poststationen i Björkvik, tillåter jag mig ödmjukast föreslå att, i händelse indragning av poststationen i Lunda kommer att äga rum, posten till Dämbol över Björkvik därefter utgår från poststationen i Alberga".

Gästgivare Andersson, som var ordförande i socknens kommunalstämma motade Olle i grind genom ett brev till poststyrelsen den 8 december 1875. Risker för indragning av poststationen var därmed tillfälligt borta men situationen prövades på nytt sedan han den 2 januari 1877 anhållit om entledigande som poststationsföreståndare. Eftersom den föreslagna efterträdaren visade sig mindre lämplig, skrev poststyrelsen till landskansliet med frågan om det fanns något hinder för indragning av poststationen. Svaret den 7 februari visade att "någon avsevärd olägenhet för i orten boende korrespondenter icke torde uppstå, därest poststationen kommer att upphöra". Men man behövde en postvärdare eftersom Lunda var en knutpunkt i postföringsnätet. Anders Petter Andersson antogs till denna uppgift med en årsersättning av 75 kr. Det var ett ovanligt högt belopp i jämförelse med vad andra postvärdare fick. I boken "På post i Mo härad" har jag redovisat begreppet postvärdare mera ingående i anslutning till berättelsen om postvärdaren i Jära. Poststationen i Lunda drogs sålunda in med juni månads utgång 1877. Ett försök att återfå den efter ett

beslut vid kommunalstämman i sockenstugan den 20 januari 1901 misslyckades, sedan postmästaren i Nyköping avstyrkt framställningen den 5 mars 1901.

Siu Kongf. Genwärdspoststyrelsen i Stockholm

*Underteknades åtager sig härigenom bestyret,
för en ersättning af postingen som bäst efter följt är
från postvärdaren i Lunda, och att jag
i denna egenskap åtager mig att yrmande behörigen
främmande arbetande postpojkar eller postförare emottager
och till dem afleverar det sådant postgod, som här förstås
des såväl olika posttyper utvälde, än af dem sådana
för gärdens behöriga värdande, medan det samma
för samma i allt förvar. Förskickas. Lunda
Poststation den 18 Mars 1877.*

Siu Pet. Andersson
Poststationsföreståndare

Poststationsföreståndaren i Lunda blev postvärdare när poststationen drogs in.

Nyköping-Åby.									
(Från den 4 juli 1877.)									
O. L.	—	7,0	f. m.	0,8	Nyköpings postkontor.....	O. L.	4,15	—	e. m.
O. L.	8,0	8,15	f. m.	1,0	Tunåbergshammars poststat.	O. L.	3,0	3,15	e. m.
O. L.	9,30	9,30	f. m.	0,9	Gefle gästgivaregård.....	O. L.	1,45	1,45	e. m.
O. L.	10,45	—	f. m.	0,8	Ålberga poststation.....	O. L.	—	12,30	e. m.
O. L.	—	2,0	e. m.	0,8	Stafsjö poststation.....	O. L.	9,30	—	f. m.
O. L.	2,45	3,0	e. m.	0,5	Krokeks gästgivaregård.....	M.	8,30	8,45	f. m.
M.	—	9,0	f. m.	1,5	Åby poststation.....	O. L.	8,0	8,0	f. m.
O. L.	3,30	3,30	e. m.	5,3		M.	3,30	3,30	e. m.
M.	9,30	9,30	f. m.			O. L.	—	6,0	f. m.
O. L.	5,30	—	e. m.			M.	—	1,30	e. m.
M.	11,30	—	f. m.						

Magla

1875-01-01--1877-03-31

En kÄrrpost med tvÅ turer i veckan inrättades med 1875 Års ingång mellan Eskilstuna och Arboga och pÅ strÄckan dÄremellan nya poststationer i Magla och Öja. Till fÖreståndare fÖr poststationen i Magla antogs fjÄrdingsmannen Lars Jansson med 100 kr i Årsarvode. Postmästaren i Eskilstuna anfÖrde i ett brev till poststyrelsen den 15 januari 1876 som utlåtande Över besparingscirkulÄret av den 27 september 1875 fÖljande betrÄffande Magla:

"Från och till denna station har hÖgst sällan nÅgra brev ankommit eller avgÅtt under Året. Den enda person som begagnat sig av denna station Är fjÄrdingsmannen, vilken tillika Är fÖreståndare dÄrför. FÖr Övrigt finns ingen tÄjansteman dÄromkring som inlämnar brev dÄrstÄdes. De Övriga som bo i socknen sÄnder sina brev i Biby sÄteris postväska, som med eget bud hämtar och avlämnar post tvÅ gÅnger i veckan. Under fÖrflutna Året har avyttrats frimärken fÖr endast 32 kr 27 öre. Inga tidningar har härifrån expedierats till denna station. Inga ofrankerade brev hava ifrågakommit. LikasÅ värdefÖrsändelser."

Det var bäddat fÖr indragning och när frågan behandlades av kommunalstämman med Gillberga fÖrsamling den 11 oktober 1876, "fÖrklarade fÖrsamlingen att poststationen i Magla Är f n Överflödigt". Landskansliet i Nyköping hemställde i sitt brev till poststyrelsen den 23 november 1876

"att postlinjen Eskilstuna-Arboga jÄmte poststationerna Magla och Öja indrages, men att däremot postgång tvÅ gÅnger i veckan fram och Åter inrättas emellan Skogstorps jÄrnvägsstation vid Oxelösund-Flen-VÄstmanlands jÄrnväg och Westermo kyrka, utgörande en väglängd av 2,5 mil, med poststation i Westermo skolhus och till en början brevlåda vid Lista gård och Öja kyrka; Ävensom att pÅ blivande anbud vid dÄrför skeende entreprenadauktion mÅtte få bero, om posten Å denna linje kommer att befordras med Åkande eller gående bud".

DÄrmed var det bäddat fÖr indragning av poststationen i Magla och nyordningen trädde i kraft den 1 april 1877, dÅ poststationen med namnet Westermo inrättades. Sagan var all fÖr Magla poststation och om Westermo berättas i ett senare avsnitt av detta häfte.

Neglinge

1898-08-01--1911-03-31

I juni 1895 skrev ett 50-tal personer i trakten av Neglinge under en framställning till poststyrelsen med begÄran "att få en poststation anordnad pÅ Saltsjöbanan. Närmaste poststation" skrev de, "Är nu Saltsjöbaden och det finnes ej väg utan att betrÄda jÄrnvägen eller roende" Sedan sÅväl poststationsfÖreståndaren i Saltsjöbaden som postdirektÖren i Stockholm avstyrkt, beslÖt poststyrelsen den 13 september 1895 att framställningen inte skulle fÖranleda vidare ÅtgÄrd. Tre År senare fick poststyrelsen Åter behandla en framställning i samma riktning, sedan ett stort antal Neglinge-bor skrivit till styrelsen fÖr JÄrnvägsaktiebolaget Stockholm-Saltsjön. Bolaget framhÖll i ett brev till poststyrelsen den 20 juni 1898 att stationen Neglinge "numera blivit av den stora betydelse att behovet av en poststation dÄrstÄdes gör sig dagligen alltmer gÄllande". Efter ett positivt uttalande av postdirektÖren beslÖt poststyrelsen att poststationen skulle Öppnas den 1 augusti 1898 med stationsinspektorn C E Johansson som ansvarig. Han var kvar till poststationens indragning den 31 mars 1911 samtidigt som poststationen i Saltsjöbaden organiserades om till ett fÖrvaltningspostkontor. De ca 13 År som det fanns en poststation i Neglinge kan inte berättiga uttrycket kortlivad fÖr denna poststation. Från samlarsynpunkt Är den Ändå intressant genom att den drogs in i början av medaljongmärkesperioden nÅgot som gett utslag i katalognoteringar.

Näs

1876-11-01--1877-12-31

Redan innan jÄrnvägen mellan Flen och Rekarne togs i bruk fÖr allmän trafik skrev Hellefors Bruk till poststyrelsen

den 16 oktober 1876 med anhållan "att postanstalten för Hellefors Bruk måtte benämnas Hellefors-Näs. En arbetsanteckning på brevet visar osäkerhet inom poststyrelsen över "vad som härmed åsyftas". En handläggare gjorde följande svar på samma handling: "Antagligen att den postanstalt som den 1 november kommer att öppnas vid Näs järnvägsstation å linjen Flen-Rekarne må erhålla föreslagna benämningen Hellefors-Näs". När ärendet föredrogs i plenum den 19 oktober, ansåg poststyrelsen "sig icke kunna bifalla förevarande framställning". Datumstämpeln Näs var troligen redan graverad och den togs i bruk den 1 november 1876. Det var en förenad post- och järnvägsstation med Gustaf Oskar Carlsson som ansvarig. Det skulle emellertid snart nog visa sig att poststyrelsens beslut var förhastat. Brev till Näs och När hamnade felaktigt i sörländska Näs. I ett cirkulär den 3 december 1877 kungjorde poststyrelsen att namnet skulle vara Helleforsnäs med 1878 års ingång. Det var ändå en förhållandevis stor mängd post som hade fått avtrycket Näs under de 14 månader som Carlsson svingade den första datumstämpeln.

Näshulta

1875-01-01--1876-04-30

Mellan Eskilstuna och Äs inrättades vid 1875 års början en kärrpostlinje med två turer i veckan, varvid poststationer öppnades vid Hållsta gästgivaregård och Näshulta komministerboställe. Till föreståndare för poststationen på den sistnämnda platsen antogs komministern Frithjof Lybeck med 100 kr i årsarvode. Detta höjdes till 150 kr genom poststyrelsens beslut den 15 juni 1875. Lybeck fick byta ut sin datumstämpel den 1 maj 1876, då det visat sig att den småländska poststationen Näshult, en av landets äldsta, ofta fick post avsedd för Näshulta och vice versa. Det nya namnet för poststationen i Näshulta blev Hedensö. En lägenhet med det namnet var enligt uppgift av postmästare Jakob Magni i Äs den 30 januari 1875 belägen "strax invid poststationsföreståndarens bostad".

Postnamnet Näshulta återinfördes den 1 april 1992.

Ripsa

1875-01-01--1879-12-31

Mellan Bogsta och Walhalla poststationer inrättades vid 1875 års början en åkande post med två turer i veckan. Den betjänade förutom Runtuna också den då nyöppnade poststationen i Ripsa. Där blev skolläraren A G Andersson föreståndare med 100 kr i årsarvode. En viss till synes bagattellartad anmärkning mot honom ledde till poststationens förflyttning i april 1877 från skolhuset till prästgården, där kyrkoherde G Björkman blev föreståndare med oförändrat arvode. Hans tjänstetid varade inte heller så länge för poststationen drogs in med 1879 års utgång, då en omorganisation av postföringen genomfördes. Postnamnet Ripsa återupptod den 1 maj 1919, men det var då den ursprungliga poststationen med namnet Walhalla som fick detta namn. Dessförinnan hade en framställning om återinrättande av poststationen i Ripsa avslagits av poststyrelsen den 21 juni 1904 (dnr Tfk 1904:482).

Stenqvista

1875-01-01--1875-06-30

Vid postlinjen mellan Eskilstuna och Sparreholm öppnades den 1 januari 1875 poststationer i Stenqvista och Ärila. Till föreståndare för poststationen i Stenqvista antogs folkskolläraren C R Kjellström med 100 kr i årsarvode. Han skrev redan den 18 februari 1875 till poststyrelsen och sade upp sitt kontrakt. Hans tjänstgöring, framför allt 12 nattpass per vecka, var alltför ansträngande i förhållande till ersättningen. Han erbjöd sig emellertid att bli kvar om hans årsarvode höjdes till 200 kr. Då han inte fick någon bekräftelse skrev han på nytt den 27 mars och påminde om sin uppsägelse att gälla tre månader efter den 1 april. Postmästaren i Eskilstuna hade under remissbehandling redan föreslagit att poststationen "såsom varande alldeles obehövlig, måtte indragas". Poststyrelsen beslöt att dra in poststationen vid halvårsskiftet, sedan landskansliet i Nyköping i ett brev den 21 april bland annat uttalat att "korrespondensen därstädes synes vara ringa och ej heller

ingiver förväntan om någon avsevärd tillväxt". Därmed blev poststationen bara ett halvt år gammal och överträffas i fråga om kort livstid - bortsett från avsiktligt tillfälliga poststationer - bara av ett fåtal mellansvenska poststationer, t ex Turinge, några halländska poststationer samt den småländska poststationen Bälaryd, som under sin andra period fanns ett tiotal dagar i november 1918. Därom berättas i boken "På post i norra Småland".

W. 2900.
 Ink. den 30 mars 1875.
 Till Kongl. General Poststyrelsen.
 Stockholm.
 1875 den 30 mars ann. i Lffv, i sam-
 manhang med Dnr = 1811

Undertecknad uppsägar härmed till
 Poststation-förstärkningen i
 Ångvidla, ett afträde 3de mars
 den efter den 1de Apr. d. i rekortens
 jag skuf om samma sak d. 18 Febr. min
 Skrifvelsen tycks i sin ankomman
 jag kan i sin livstid förtjona och
 vara stånge hela året genom för
 100 kr., som, sedan det deraf för
 afträdet, inte god 80

Poststationen i Ångvidla den
 27 Mars 1875
 O. Kjellström

Kjellström fick inte något erkännande
 på sin första uppsägning.

Tumbo-Berga

1875-01-01--1876-10-31

"Denna benämning begagnas för att skilja mellan poststationen Tumba i Stockholms län". Det skrev poststyrelsen i sitt långa brev till landskansliet i Nyköping den 10 december 1874, då det bl a beslöts att en poststation med namnet Tumbo-Berga med 1875 års början skulle öppnas vid Tumbo skolhus på den redan befintliga postlinjen mellan Södertälje och Köping. Till föreståndare antogs fjärdingsmannen Anders Larsson med 100 kr i årsarvode. Det höjdes till 150 kr för tillämpning från och med 1876. Ett helt årsarvode av den storleken fick Anders Larsson dock inte, för med järnvägens tillkomst drogs lantpoststationen in den 31 oktober 1876 och en ny öppnades med namnet Rekarne, där stationsinspektorn Gustaf Wilhelm Westman fick ta på sig ansvaret för posten med 240 kr i årsarvode för denna del av sysslan.

T. F. S.	—	8	e. m.		(Från den 8 februari 1875.)				
O. L. M.	12½	12½	f. m.	3,4	Södertälje postkontor.....	T. Th. S.	7	—	e. m.
O. L. M.	3½	3½	f. m.	2	Mariefreds postexpedition...	T. Th. S.	12½	2½	e. m.
O. L. M.	6½	6½	f. m.	2,1	Strengnäs postexpedition...	T. Th. S.	9½	10	f. m.
O. L. M.	8	—	f. m.)	1,1	Himmelsända poststation....	T. Th. S.	6½	6½	f. m.
O. L. M.	—	5	f. m.)	0,6	Eskilstuna postkontor.....	T. Th. S.	—	5	f. m.
O. L. M.	5½	6	f. m.	0,9	Torshälla postexpedition....	T. F. S.	7	7½	e. m.
O. L. M.	7	7½	f. m.	1,8	Tumbo poststation.....	T. F. S.	5½	6	e. m.
O. L. M.	9½	9½	f. m.	1,5	Torpa poststation.....	T. F. S.	—	—	e. m.
O. L. M.	12	—	midd.	13,2	Kungsörs poststation.....	T. F. S.	3½	3½	e. m.
					Kungsbarkarö poststation...	T. F. S.	—	1	e. m.
					Köpings postkontor.....	T. F. S.	—	—	e. m.

Emellan Södertälje och Strengnäs tilligens; å öfriga delen af linjen vanlig post.
 I Eskilstuna är anslutning för Köpingspost till Sparreholm och för Sparreholmspost till Södertälje.

I de första tidtabellerna angavs poststationens namn felaktigt.

Westermo

1877-04-01--1879-12-31

Som framgår av avsnittet om Magla inrättades poststationen i Westermo den 1 april 1877 samtidigt som den i Magla blev indragen. För att skaffa billigast möjliga transport till

den nya poststationen hölls en entreprenadauktion i Westermo sockenstuga den 19 januari 1877. Protokollet visar, att hemmansägaren Gabriel Ersson i Konungsö stannade för det lägsta anbudet, "eller att efter 2 kronor för varje postförd mil med häst och åkdon fortskaffa post tvenne gånger i veckan mellan Westermo kyrka och Skogstorps järnvägsstation". Efter förnyat utrop och med postföringen utgående från Westermo blivande poststation med tur och retur på samma dag antogs samme Gabriel Ersson till postförare med kr 1:25 i ersättning för varje postförd mil. Till föreståndare för poststationen i Westermo antogs komministern O G Blomberg med 150 kr i årsarvode. Det var inte så lång tid han fick verka och vid socknens kommunalstämma den 2 februari 1879 fick man ta ställning till en ny organisation. Stämman ansåg sig "böra inlägga sin allvarliga reservation mot indragning av karrposten Skogstorp-Westermo samt Westermo poststation och ersättande genom lantbrevbäring". Det hjälpte inte och med 1879 års utgång var sagan all för poststationen i Westermo.

Åkers Bruk

1875-01-01--1875-12-31

Organisten P U Björnlund blev föreståndare för en poststation som med namnet Åkers Bruk inrättades vid diligenslinjen Strängnäs-Mariefred med 1875 års ingång. Han fick i årsarvode 106 kr, ett belopp som bara utbetalades en gång, för med årets slut drogs poststationen in. Bakom denna förändring spårar vi bl a poststationens olämpliga läge i förhållande till vägnätet. Redan den 11 februari 1875 skrev länsmanen i Åkers härad Oscar Flodman, att poststationsföreståndaren "utan åsyftad verkan å postexpeditionen i Mariefred gjort anmälan därom att, oaktat Kungl. Generalpoststyrelsens föreskrift att Åkers Bruks poststation skulle utväxla post med postkontoret i Strängnäs, sådant nu icke kan äga rum emedan den postiljon, som för post å linjen Strängnäs-Mariefred med undantag av ett par gånger i början uraktlåtigt att åka upp till stationen". I den brådska som rådde vid de omfattande omorganisationerna

åren 1874-1877 var det inte så ovanligt att "missar" av detta slag inträffade. För ett liknande fall har jag redogjort i boken "Posthistoria från Ljungby kommun" i avsnittet om poststationen i Boaryd.

Postiljonen A G Andersson avgav en förklaring den 21 februari 1875, till vilken fogades ett intyg av poststationsföreståndare Björnlund om "att vägen från kyrkbacken ned till Åkers Bruks Poststation ej med Diligensen kan passeras". Ärendet fick en oväntad upplösning genom att landskansliet i ett brev till poststyrelsen den 2 juni 1875 fann "sig icke kunna underlåta tillstyrka att poststationen indrages". Poststyrelsen föranstaltade dock om viss ytterligare utredning, vilken bland annat resulterade i uppgiften från statistiska kontoret att "antalet avgångna värdeförsändelser utgjort 43 stycken samt frimärken använts till ett värde av 93 kr 40 öre under årets första kvartal". Poststyrelsen beslöt den 27 september 1875, att poststationen i Åkers Bruk skulle dras in med utgången av år 1875. Man kan lägga märke till beslutsdatum. Det är det datum som återfinns i poststyrelsens cirkulär till postförvaltarna om att lämna uppgifter om frimärksförsäljning och annan omsättning vid de små poststationerna.

Här bör tilläggas att sockenborna i en framställning i juli 1895 begärde att få en poststation vid Åkers kyrka eller i Valsberga station. Det blev stationen vid Norra Södermanlands järnväg som då kom att bli replipunkt för postärendena genom att en poststation med namnet Valsberga station inrättades den 1 oktober 1895, namnämndrad till enbart Valsberga år 1912.

All vägen från kyrkbacken ned till Åkers Bruks Poststation ej med Diligensen kan passeras intygas af

P U Björnlund
Stationsföreståndare

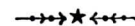

En ny kärrpost med två turer i veckan inrättades vid 1875 års början mellan Eskilstuna och Westermo kyrka. Samtidigt öppnades en poststation i Öja med organisten Per Magnus Petersson som föreståndare. Hans årsarvode blev 100 kr. I samband med att poststationen i Westermo öppnades med april månads ingång 1877 skulle enligt poststyrelsens beslut poststationerna i Öja och Magla dras in. Efter behandling av frågan på kommunalstämman i Öja den 15 januari 1877 erbjöd sig Petersson att vara vårdare av brevlådan i Öja till årets slut. Stämman lät i ett brev den 21 januari anhålla att poststationen skulle få finnas kvar till årets slut "mot villkor att kommunen förbinder sig att bestrida nuvarande postföreståndares avlöning för de nio sista månaderna av detta år utan annat bidrag från postverket än det arvode som blivit postförvaltaren erbjudet för brevlådans tillsyn". Detta beviljades. När lantbrevbäring infördes två år senare antogs skolläraren W Johansson till kommunombud enligt beslut av kommunalstämman den 9 februari 1879.

*Undertecknad återger sig fortfarande, intet å-
rets slut, vårdare och å behörige tiden till veder-
böjande samman här anbragte postbrevlåda, för
det arvode Kongl. General Poststyrelsen utfärdar.*

Öja den 23 Januari 1877.

*Poststationens
föreståndare.*

1877. CIRKULÄR. N^R VI.

15.

Kungörelse,

rörande åtskilliga förändringar med postanstalterna.

Den 1 juli innevarande år kommer den inom Jemtlands län i *Wemda-
len* belägna postexpedition att förflyttas till Wiken och att derefter benäm-
nas *Hedeviken*.

Den 31 nästinstundande mars kommer nuvarande postexpeditionen i *Sig-
tuna* inom Stockholms län att till poststation förändras.

I öfrigt varda under innevarande år poststationer öppnade å nedan an-
gifne ställen, nämligen:

i Westernorrlands län vid *Wiskan*, den 1 april;
i Skaraborgs län vid *Skultorps* jernvägsstation å *Westra Stambanan*,
den 1 april, samt vid *Wersås*, den 1 juli;
i Jönköpings län vid jernvägsstationerna *Bankeryd* å *Södra Stambanan*
och *Hjeltevad* å *Nässjö—Oskarshamnsbanan*, den 1 april, samt
i Kristianstads län vid *Fjelkestad*, den 1 juli.

Deremot komma följande, nu i verksamhet varande poststationer att
indragas, nämligen:

inom Jemtlands län *Linsell*, den 30 juni;
inom Westernorrlands län *Attmar*, den 30 juni;
inom Wermlands län *Rådom*, den 31 mars;
inom Westmanlands län *Haraker*, den 31 mars;
inom Upsala län *Litslena*, den 31 mars;
inom Stockholms län *Wallentuna*, den 31 mars;
inom Södermanlands län *Magla* och *Öja*, den 31 mars, samt *Dillnäs* och
Stensjö, den 30 juni;
inom Skaraborgs län *Sjogersta*, den 31 mars, och *Warola*, den 30 juni;
inom Kalmar län *Krafslösa* och *Norra Mückleby*, den 31 mars;
inom Hallands län *Gressela*, den 31 mars;
inom Blekinge län *Backaryd*, den 30 juni;
inom Kristianstads län *Gårds Sönnarslöf*, den 31 mars, och *Torsebro*,
den 30 juni, samt
inom Malmöhus län *Billesholm* och *Wemmenhügs Åby*, den 31 mars.
Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 26 februari 1877.

WILHELM ROOS.*Axel Husberg.*

Inte mindre än 20 poststationer drogs in under första halvåret 1877, innan några
planer för lantbrevbäring ännu hunnit utarbetas. I detta cirkulär finns även beslut
om indragning av poststationen i Öja, men det beslutet hävdades efter cirkulärets
utgivning.